

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 182
van **MANUELA VAN WERDE**
datum: 22 maart 2018

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Jeugdorkesten - Werking

De verschillende beheersovereenkomsten van respectievelijk het Kunsthuis, de Filharmonie en Brussels Philharmonic sturen aan op samenwerking rond een jeugdorkestenwerking voor Vlaanderen. Brussels Philharmonic kreeg daarbij de taak toegewezen te coördineren, en krijgt daarvoor een jaarlijkse subsidie van 250.000 euro.

Een en ander is het resultaat van ruim overleg in 2016, in de schoot van de commissie Cultuur van het Vlaams Parlement, een aantal hoorzittingen met de betrokken spelers in het veld en studiewerk in de vorm van het orkestenrapport van Koen Vandyck.

In antwoord op een vraag om uitleg van Bart Caron op 30 maart 2017 bevestigde de minister dat Brussels Philharmonic met veel enthousiasme aan die opdracht begon.

1. Hoe volgt de minister de ontwikkelingen rond de evolutie van dit dossier op?
2. Wat is de stand van zaken van dit dossier, dat moet resulteren in een "structurele oplossing van een lacune in ons klassieke muzieklandschap", zoals de minister het verwoordde in zijn antwoord aan Bart Caron op 30 maart 2017?
3. Welke gevolgen van deze ontwikkelingen ziet de minister voor bestaande trajecten, organisaties en koepels?
4. Zullen deze ontwikkelingen resulteren in meer speelkansen voor jonge musici die aan de Vlaamse conservatoria afstuderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 182 van 22 maart 2018

van **MANUELA VAN WERDE**

1. Via regelmatig overleg tussen mijn kabinet, het departement CJM en de betrokken spelers -met in de eerste plaats Brussels Philharmonic als trekker van de uitbouw van een jeugdorkestenwerking- wordt het dossier opgevolgd. Daarenboven rapporteren de betrokken kunstinstellingen hierover in het kader van hun jaarlijkse afrekeningsdossier.
2. In 2017 werd vooral ingezet op overleg rond het uitwerken van een jeugdorkestenstructuur met alle betrokken partners. Het gaat om de drie grote orkesten (Kunsthuis, Filharmonie en Brussels Philharmonic zelf), de 4 conservatoria (Brussel, Gent, Leuven en Antwerpen) en 4 door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde zalen (Concertgebouw Brugge, deBijloke, deSingel en Flagey). Dit overleg leidde tot een overeenkomst waarin de betrokken partijen zich engageren om mee te werken aan het project.

De doelstelling is enerzijds de uitbouw van een pre-professioneel jeugdorkest waardoor een brug wordt geslagen tussen de hogere klassieke muziekopleidingen en de professionele orkesten. Dit orkestproject biedt aan beloftevolle jonge musici een boeiend perspectief van talentontwikkeling en doorgroeimogelijkheden omkaderd door een hoogwaardige professionele context. Hierbij staan het optimaliseren van kansen en doorstroming naar de (internationale) arbeidsmarkt centraal.

Anderzijds gaat het om de uitbouw van een regionale werking om zo veldversterkend te werken. Streefdoel is hierbij om een zo breed mogelijk bereik te hebben naar jongere musici die willen participeren aan en leren in een professioneel gecoacht orkest. Om het verschil te maken met bestaande initiatieven en een duurzame meerwaarde te kunnen bieden is het belangrijk dat de orkesten en orkestprojecten gepatroneerd worden door een professionele structuur, dat ze kunnen functioneren in een adequate logistiek met adequaat materiaal, en dat ze voor hun werving en werking de link maken met het Deeltijds Kunstonderwijs (DKO), de kunsthumaniora's en de bachelor conservatorium studenten. Cruciaal is de inbedding in de lokale context en tegelijk het uitwerken van een gecoördineerd overlegmodel op interregionaal niveau (kwaliteitsbewaking). Er wordt bekeken hoe er regionaal jeugdorkestprojecten kunnen worden geïnitieerd (of ondersteund) om zo een permanente orkestwerking (verder) uit te bouwen.

Vanaf de tweede helft van 2017 werden ook de eerste concrete stappen gezet. Binnen Brussels Philharmonic werd in het najaar van 2017 iemand aangeworven om het project op inhoudelijk en praktisch vlak te begeleiden. De afspraken met de conservatoria, de orkesten en de zalen met betrekking tot het pre-professioneel jeugdorkest werden verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Ook aan het toekennen van studiepunten door de conservatoria voor de deelname aan het pre-professioneel jeugdorkest wordt gewerkt. De selectie van studenten gebeurt via auditie. In september 2018 gebeuren de eerste audities. Deze musici zullen deelnemen aan de projectweken van het pre-professioneel orkest in februari en augustus 2019. Deze projectweken onder begeleiding van musici en dirigenten van de grote orkesten zullen telkens leiden tot concerten van het jeugdorkest in professionele zalen.

Wat de uitbouw van een regionale werking betreft, is de stand van zaken:

- Antwerpen: Antwerp Symphony Orchestra werkt in deze fase vanuit en samen met de bestaande jeugdorkestwerking Amaj. Er staat een project in de steigers in de herfst 2018.
 - Limburg: er heeft een gesprek plaatsgevonden met Bob Permentier (B-Classic). Er was veel wederzijdse interesse betreft de zoektocht naar en ontwikkeling van nieuwe werkvormen (speelwijzen, repetitiemethodieken, ..). Een (projectmatig) symfonisch jeugdorkest i.s.m. de Limburgse academies ontwikkelen vanuit B-Classic lijkt evenwel niet haalbaar. Er wordt de volgende periode nog overlegd met al bestaande initiatieven.
 - Oost-Vlaanderen: het Symfonieorkest Vlaanderen (SOV) werkt in deze fase vanuit en samen met de bestaande jeugdorkestwerking Amaj. Dit leidt tot de opstart van Amaj musiceerdagen Gent met ondersteuning via coaching door Symfonieorkest Vlaanderen. Er wordt nu verder samen met SOV bekeken in welke alliantie(s) en volgens welke aanpak best gewerkt wordt om op de lange termijn te komen tot een (provinciaal) jeugdorkest gelinkt aan SOV.
 - Vlaams-Brabant/Brussel: de opstart jeugdorkest door en binnen Brussels Philharmonic: BOENK! Brussels Young Philharmonic vond plaats in 2018. BOENK! is een symfonisch jeugdorkest in Brussel van envvoor jongeren tussen 15 en 25 jaar oud. Onder professionele begeleiding biedt BOENK! aan jongeren de kans om in symfonische bezetting orkestervaring op te bouwen. Spelplezier en positieve talentontwikkeling staan daarbij steeds voorop. De programmatie is uiteraard kwalitatief en symfonisch, maar er moet blijvend gezocht worden naar vernieuwing in orkestratie en passende speelcontexten. De repetities zijn in februari gestart en eind april-begin mei zijn 2 concerten gepland
 - West-Vlaanderen: de bestaande jeugdorkestwerking is JOWest!, gegroeid vanuit de jaarlijkse Strijkersdagen aan Zee. Die activiteit wordt getrokken vanuit een onafhankelijk bestuur dat zowel de Strijkersdagen aan Zee als de orkestwerking JOWest! aanstuurt. JOWest! is een projectorkest voor getalenteerde en gemotiveerde musici-strijkers, werkt met professionele orkestmusici en rekruteert in heel West-Vlaanderen. De Grote Post in Oostende is partner van de Strijkersdagen en van JOWest! Er leeft bij de organisatie een gezonde ambitie om te groeien tot een symfonische bezetting, maar dit is momenteel geen prioriteit. Brussels Philharmonic is vanuit BOENK! in gesprek om in 2019 samen te werken rond de Strijkersdagen aan Zee, een beproefde formule die mogelijks ook andere provincies kan inspireren bij de opstart en de uitbouw van een academie-overschrijdende jeugdorkestwerking.
3. Zoals hierboven aangegeven wordt waar mogelijk samenwerking gezocht met bestaande initiatieven. Het doel is om al aanwezige trajecten/initiatieven rond jeugdorkestenwerking actief te betrekken als deze op hun beurt willen meestappen in de begeleiding van hun werking door een professioneel orkest en passen binnen de globale doelstellingen van de jeugdorkestwerking.
4. Zoals al aangegeven zijn de conservatoria ten volle partners in dit traject. De conservatoriumstudenten vormen de voedingsbasis voor het pre-professioneel jeugdorkest en krijgen dus effectief de kans om binnen een professionele omgeving ervaring op te doen. Hierdoor komen ze dus tijdens hun studies al in intensief contact met de grote professionele orkesten in Vlaanderen, waardoor ook hun kansen om na het afstuderen speelkansen te krijgen aanzienlijk stijgen. Het is duidelijk dat ook de betrokken orkesten ten volle geloven dat de jeugdorkestenwerking kan en zal leiden tot meer orkestmusici uit de conservatoria.